

Список літератури:

1. Герасимчук В.И., Сакалош Т.В. Инновационная модель развития экономики в условиях глобализации. // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://economy.kpi.ua/files/files/16_kpi_2008.pdf

2. www.ukrstat.gov.ua — Офіційний сайт Державної служби статистики України.

УДК 330.322: 336.027

Ю. В. Шморгун,

старший викладач кафедри банківських інвестицій,

Т. О. Дзюба,

студентка кредитно-економічного факультету,

ДВНЗ «Київський національний економічний

університет імені Вадима Гетьмана»

ПОТЕНЦІАЛ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ У СТИМУЛЮВАННІ ІНВЕСТИЦІЙ

Ключовою проблемою стабілізації економічної ситуації в Україні є розвиток економічного потенціалу підприємств і формування адекватного інвестиційного забезпечення. Падіння обсягів промислового виробництва, політичні та соціальні проблеми зменшили інвестиційну привабливість підприємств та їх інвестиційний потенціал.

Основними причинами, чому Україна втрачає свою інвестиційну привабливість, а отже, і інвестиційні ресурси, є:

- загальносвітова стагнація економіки. За прогнозами Світового банку світовий ВВП у цьому році буде менший ніж у минулому на 0,1% [1];

- зниження приросту валового внутрішнього продукту в Україні. За I квартал 2013 року реальний ВВП знизився на у порівнянні з попереднім періодом минулого року 3,3 %, а в II кварталі — на 2,2 % [2];

- падіння ВВП у свою чергу стимулює такі зміни в економіці: скорочення робочих місць, зменшення доходів населення, зменшення схильності до заощаджень у населення, збільшення державного дефіциту (у бюджеті 2013 року було закладено зростання ВВП на 3,4 % [3]).

Можливе в майбутньому підписання Україною угоди про асоціацію з Євросоюзом встановлює досить високу планку для україн-

нських виробників, так як їм потрібно буде змагатися за споживача з висококонкурентними виробниками. Це буде потребувати значних інвестиційних ресурсів. Поліпшення інвестиційного клімату та підвищення ефективності інвестиційних процесів є одними з основних напрямів державної політики на сучасному етапі.

За даними Державної служби статистики у 2012 році капітальні інвестиції в українську економіку становили 263727,7 млрд грн (табл. 1) [2]. Найбільша частина інвестованих коштів (59,2 %) належить підприємствам, а саме 156149,3 млрд грн. При чому запозичені ресурси склали 16,1 %. Це свідчить про недостатність і високу вартість таких ресурсів. За даними НБУ середній відсоток по кредитах для юридичних осіб на 08.10.2013 року становить в національній валюті 14,6 % [4].

Таблиця 1

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЗА ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСУВАННЯ ЗА 2012 РІК

Показник	Освоєно (використано)	
	у фактичних цінах, млн грн	у % до загального обсягу
Усього	263727,7	100,0
у т.ч. за рахунок		
коштів державного бюджету	16530,9	6,3
коштів місцевих бюджетів	8307,7	3,2
власних коштів підприємств та організацій	156149,3	59,2
кредитів банків та інших позик	42526,9	16,1
коштів населення на індивідуальне житлове будівництво	21975,1	8,3
інших джерел фінансування	18237,8	6,9

*За даними держкомстату

Крім того, в умовах української економіки стає досить значна проблема із залучення довгострокових фінансових ресурсів. Таким чином часові розриви між строками вкладів депозитів і кредитів призводять до значних ризиків для банківської системи. Співвідношення залучених депозитів та виданих кредитів на строк 5 і більше років становить 0,85 [4].

Одним із основних джерел довгострокових фінансових ресурсів у світі вважають заощадження, що формують пенсійні фонди.

Проте їх формування стає проблематичним в умовах домінування державної пенсійної системи. За даними Пенсійного фонду України на 2012 рік надходження від роботодавців склали 153812 млрд грн [5], що становить майже таку суму, що й самоінвестування підприємств. Дана цифра в 3,5 разу перевищує кредитні джерела формування інвестицій.

Таблиця 2

НАДХОДЖЕННЯ ДО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ ЗА 2012 РІК*

Джерела надходжень до Пенсійного фонду	Сума, млрд грн
Власні надходження (сума єдиного внеску — 153 812 млрд грн)	157980,4
Кошти Державного бюджету України	64494,2
Кошти фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування	157,2
Всього	222 631,8

*За даними держкомстату

Вирішити дану проблему можливо через часткове перенесення пенсійних програм з держави на недержавні пенсійні фонди. Таким чином, роль держави має полягати у забезпеченні мінімальної пенсії. З іншої сторони зменшення ролі Пенсійного фонду України призведе до зменшення податків для підприємців, що в свою чергу, вивільнить кошти і направить їх у капітальні інвестиції.

Від цієї реформи можна очікувати:

- збільшення інвестицій через зменшення податкового навантаження на підприємців;
- збільшення довгих грошей через акумулювання заощаджень у недержавних пенсійних фондах;
- зростання ВВП внаслідок збільшення інвестицій у країні;
- оновлення основних фондів підприємств, а отже, і підвищення конкурентоспроможності продукції;
- підвищення конкурентності між фінансовими посередниками, що призведе до зменшення процентних ставок, тобто здешевлення грошей;
- легалізації заробітних плат.

Отже, збільшення ролі недержавних пенсійних фондів у цілому призведе до позитивних зрушень у соціально-економічному розвитку України.

Список літератури

1. Дані Світового банку про світовий ВВП [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GNP.PCAP.CD>
2. Дані з Державна служба статистики про Капітальні інвестиції за джерелами фінансування за 2012 рік [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Закон України про Державний бюджет України на 2013 рік [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5515-17>
4. Дані Національного банку України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>
5. Дані Пенсійного фонду України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/uk/publish/article?art_id=209995&cat_id=94750

УДК 339.7

М. В. Шостак,

студентка відділення міжнародних економічних відносин,
Інститут міжнародних відносин
Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ УКРАЇНИ

Проблема стимулювання інвестиційної діяльності є актуальною для будь-якої країни. Україна, як молода держава, що перебуває на шляху трансформаційних перетворень, намагається створити найсприятливіші умови (правові, політичні, соціальні тощо), що формують інвестиційний клімат всередині країни та визначають міру її інвестиційної привабливості для інвесторів.

Питання активізації та залучення іноземних інвестицій стало надзвичайно актуальним і важливим, оскільки воно безпосередньо впливає на економічний і соціальний розвиток країни. Разом із тим, існує низка проблем, що вимагають вирішення як на загальнодержавному, так і регіональному рівнях.

Чимало вітчизняних та іноземних вчених і науковців у своїх працях розглядають ті чи ті аспекти інвестиційної діяльності України, зокрема варто виокремити Б. Погріщука, В. Козловського, А. Гайдуцького та ін.